

dosarul nr. 2ra-152/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (C. Vârlan)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

23 ianuarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Panfilii Elizaveta, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Panfilii Ivan împotriva Elizavetei Panfilii cu privirea la împărțirea averii comune în devălmășie și cererea reconvențională depusă de Panfilii Elizaveta împotriva lui Panfilii Ivan cu privire la împărțirea averii comune în devălmășie,

împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Panfilii Ivan, a fost casată în parte hotărârea din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și a fost emisă în această parte o nouă hotărâre,

c o n s t a ț ă :

La 04.05.2012 Panfilii Ivan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Elizavetei Panfilii, solicitând partajarea bunului imobil, proprietate comună în devălmășie cu pârâta, prin atribuirea în beneficiul său a unei sulte bănești în locul cotei sale de 1/2 din imobil - casă cu construcții accesorii și teren de pământ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 08.09.1973 a încheiat căsătoria cu Panfilii Elizaveta.

Din căsătorie au trei copii care sunt majori. Aflându-se în căsătorie a construit casa individuală de locuit amplasată pe str. Mugurel 4, com. Stăuceni, mun. Chișinău și dată în exploatare la 12.06.1990.

La 19.12 .2008 căsătoria a fost desfăcută. I-a propus pârâtei în mod repetat împărțirea amiabilă a spațiului locativ însă aceasta a refuzat.

Panfilii Elizaveta a depus acțiune reconvențională, solicitând stabilirea cotelor-părți de 2/3 ca fiind aportul personal al său, iar 1/3 aportul comun al ei și al pârâtului Panfilii Ivan; împărțirea imobilului din mun.Chișinău, com Stăuceni, str.Mugurel, 4, prin atribuirea întregului bun sie, în schimbul unei sulte pentru cota de 1/6 în favoarea lui Panfilii Ivan și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat, că în timpul căsătoriei soții Panfilii au dobândit proprietate următoarele bunuri: terenul cu suprafața de 0,0459 ha, nr. cadastral xxxxxx, situat în mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel 4; casa de locuit cu nr. cadastral xxxxx, situată în mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel,4; construcție accesorie cu nr. cadastral xxxxxx, situat în mun.Chișinău,

com.Stăuceni str.Mugurel 4; construcție accesorie, nr. cadastral xxxxxx, situat mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel 4.

Terenul cu suprafața de 0,0459 ha din mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel 4, a fost repartizat de către organul public local soților Panfilii ca familie nou formată iar pe acest teren s-a edificat casa de locuit și construcțiile accesorii.

În timpul căsătoriei cu pârâtul, la 28.10.1988 a dobândit prin succesiune testamentară un imobil, identificat prin casa de locuit din or.Bălți, str.Sofiei ,8. Acest imobil, ea l-a înstrăinat la data de 22.04.1989 la prețul de 3 000 ruble, iar banii obținuți din vânzare i-a investit în construcția casei de locuit din mun. Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel 4. În acest sens, o parte din suma bănească, obținută de ea din înstrăinarea bunului personal, a fost utilizată pentru procurarea materialelor de construcție, iar o altă parte la plata muncitorilor. Dovada investiției făcute de către reclamantă sunt facturile de expediție.

În aceeași perioadă, întreprinderea în care reclamanta își presta munca, i-a acordat un ajutor material, iar banii au fost utilizați pentru procurarea materialelor de construcție.

Potrivit facturilor de expediție s-au procurat alte materiale de construcție. Reclamanta în căsătorie cu pârâtul a înstrăinat bunul personal, iar cu banii obținuți și cu aportul comun al pârâtului, au construit casa de locuit mun.Chișinău, com.Stăuceni ,str.Mugurel 4.

Pârâtul Panfilii Ivan din anul 2005 a părăsit casa de locuit din mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel 4, și nici nu a participat sub vreo formă la întreținerea și îngrijirea bunului. Dovada acestui fapt sunt actele întocmite de către furnizorul de apă, de energie electrică, cât și actele medicale prezentate de pârât care indică domiciliul or.Străleni, str.M.Sadoveanu. În lipsa pârâtului, reclamanta a continuat să suporte cheltuieli pentru întreținerea și deservirea imobilului. Astfel la 18.10.2006, prin contractul de credit bancar nr.CC-2118, încheiat între Panfilii Elisaveta și BC „VictoriaBank” SA, reclamanta a contractat 8.000 de lei, care au fost investiți la procurarea ușii exterioare.

La 26.10.2009, prin contractul nr.24, încheiat între Panfilii Elisaveta și SRL „ViaserPlast”, reclamanta a suportat plata a 26.600 de lei pentru montarea geamurilor PVC. La 17.10.2012, fiul Panfilii Sergiu a contractat de la BC” Moldincobank” SA, credit bancar de 20000 lei, care au fost investite în repararea acoperișului casei.

La 22.03.2013, a încheiat contract de împrumut cu SRL „Microinvest”-banii în sumă de 29.313,56 lei, au fost utilizați pentru efectuarea reparației în interiorul casei de locuit.

Prin urmare, aportul părților la dobândirea bunului comun a fost diferit: reclamanta are un aport personal, ce constituie cota-parte de 2/3 din valoarea imobilului, iar 1/3 cotă-parte din imobil- este aportul comun al reclamantei și al pârâtului. În acest sens, consideră că cota-parte de 1/3 din valoarea imobilului este guvernată de regimul proprietății comune în devălmășie, fiind un aport egal al coproprietarilor, ceea ce constituie 1/6 cotă-parte din bun pentru fiecare coproprietar. Din cauza aportului diferit al coproprietarilor la „formarea” bunului,

acesta nu poate fi partajabil în natură. Pe motiv că aportul pârâtului este de 1/6, sulta în favoarea acestuia va fi stabilită prin raport de expertiză.

Prin hotărârea din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani acțiunea inițială și cea reconvențională au fost admise parțial; s-a dispus partajarea bunului imobil cu nr. cadastral xxxxx, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Mugurel 4, compus din casă individuală de locuit cu suprafața de 93,9 m.p., terenul cu suprafața 0.0459 ha, construcție accesorie cu suprafața de 19,0 m.p., construcție accesorie cu suprafața de 5,9 m.p., la preț estimat conform raportului de expertiză la prețul de piață de 1 155 300 de lei, după cum urmează: Elizavetei Panfilii i s-a atribuit în natură bunul imobil indicat - cu nr. cadastral 3153216.503, amplasat în mun. Chișinău, com. Stăuceni, str. Mugurel 4, compus din casă individuală de locuit cu suprafața de 93,9 m.p., terenul cu suprafața 0.0459 ha, construcție accesorie cu suprafața de 19,0 m.p., construcție accesorie cu suprafața de 5,9 m.p., estimat conform raportului de expertiză la prețul de piață de 1 155 300 de lei; lui Panfilii Ivan i s-a atribuit sultă bănească în valoarea cotei sale de 1/2 parte ideală din imobil, în sumă de 577 650 de lei; s-a încasat de la Panfilii Elizaveta în beneficiul lui Panfilii Ivan sultă bănească în mărime de 577 650 lei; s-a încasat de la Panfilii Ivan în beneficiul Elizavetei Panfilii cota parte din cheltuielile efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățiri efectuate, în sumă de 116 697, 78 de lei.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 01.08.2017 Panfilii Ivan a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea încasării de la Panfilii Ivan în beneficiul Elisavetei Panfilii a cotei-părți din cheltuielile efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățirii efectuate în sumă de 116 697,78 de lei și emiterea unei noi hotărâri în această parte, prin care a respinge cererea Elisavetei Panfilii privind încasarea cheltuielilor efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățirii efectuate.

Prin decizia din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Panfilii Ivan, a fost casată hotărârea din 27 iulie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani în partea încasării de la Panfilii Ivan în beneficiul Elisavetei Panfilii a cotei-părți din cheltuielile efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățirii efectuate în sumă de 116697,78 de lei și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care s-a respins acțiunea Elizavetei Panfilii împotriva lui Panfilii Ivan privind încasarea cotei-părți din cheltuielile efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățiri efectuate, în sumă de 116697, 78 de lei; s-a încasat de la Panfilii Elizaveta în beneficiul lui Panfilii Ivan cheltuielile de judecată, compuse din taxa de stat în sumă de 2626 de lei și asistența juridică în sumă de 2000 de lei, în rest s-a respins. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Instanța de apel a considerat că instanța de fond temeinic și legal a admis pretenția lui Panfilii Ivan c privire la încasarea de la Panfilii Elizaveta a sumei de 577650 lei, ce constituie 1/2 parte ideală din imobilul amplasat în mun.Chișinău, com.Stăuceni, str.Mugurel, 4 prin prisma prevederilor art.361 Cod Civil și ținând cont de imposibilitatea partajării în natură atât a casei, cât și a terenului.

De asemenea, instanța de apel a considerat că prima instanță greșit a admis pretențiile intimetei Panfilii Elizaveta privind încasarea cotei părți din cheltuielile efectuate pentru menținerea stării bunului și îmbunătățiri efectuate, în sumă de 116697, 78 lei, din lipsă de probe.

La 02 iulie 2018 Panfilii Elizaveta a declarat recurs împotriva deciziei din 14 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și remiterea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a invocat că nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele cauzei, concluziile fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul denotă că materialele dosarului nu conține probe spre confirmare recepționării copiei deciziei instanței de apel de către recurentă. Prin urmare, recursul se consideră a fi depus în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Panfilii Elizaveta în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Panfilii Elizaveta nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Panfilii Elizaveta.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Panfilii Elizaveta se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru